

Antoni Jagielski

(1897 – 1991)

Najstarszy ze znanych zesłańców na Sybir z 1940 r., absolwent Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z 1923 r., magister inżynier-leśnik ANTONI JAGIELSKI, autor opublikowanych w kraju i w USA wzruszających pamiętników, opisujących gehennę całej Jego rodziny – zmarł w najpiękniejszym, życiodajnym miesiącu – maju 1991 roku w Gdańsku. Niech Mu Polska Ziemia lekką będzie!

Urodził się 26 marca 1897 r. we wsi Godzianów koło Skierniewic w rodzinie rolnika. Ukończył szkołę realną w Łowiczu w 1914, gimnazjum w Skierniewicach w 1919 r., a studia na Wydziale Leśnym SGGW w Warszawie w 1923 r. W 1920 r. w czasie służby wojskowej został inwalidą wojennym – kontuzja nogi. W latach 1924–1925 pracował w Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży, następnie przez 8 lat był adiunktem i nadleśniczym w Drohiczyńskim Poleskim, a w latach 1933–1939 był kierownikiem biura i nadinspektorem w Białowieskiej Dyrekcji Lasów Państwowych. Po zaanektowaniu Puszczy Białowieskiej przez ZSRR pracował na jesieni w 1939 r. jeszcze w administracji leśnej, lecz w lutym 1940 r. został wywieziony z całą rodziną (żona i dwaj synowie Jerzy i Witold) oraz z tysiącami Polaków z woj. białostockiego – do ciężkich prac fizycznych w Kazachstanie i na Syberii. Z zesłania zdołał powrócić dopiero w czerwcu 1946 r. W latach 1946–1948 pracował jako inspektor obwodowy, a następnie na stanowisku kierownika biura organizacji i inspekcji w dyrekcjach Lasów Państwowych w Łodzi i Zielonej Górze. Ostatnie 15 lat przepracował na terenie Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Gdańsku gdzie pełnił obowiązki kierownika wydziału zaopatrzenia i administracji. Na emeryturę przeszedł w 1965 r.

Antoni Jagielski brał udział w życiu społecznym już od 1924 r. jako członek Związku Zawodowego Leśników. Publikował artykuły w periodyku "Echa Leśne", był redaktorem "Podręcznika do egzaminów I kategorii administracji Lasów Państwowych" oraz wykładowcą na kursach leśnych w Białowieży. Po wojnie pełnił funkcję ławnika w sądach powiatowych oraz był rzeczoznawcą z zakresu leśnictwa i drzewnictwa w sądzie wojewódzkim w Gdańsku. Był kolejno przewodniczącym Rady Zakładowej, koła zakładowego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa przy Okręgowym Zarządzie Lasów Państwowych w Gdańsku, koła Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, a także aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego.

W latach sześćdziesiątych napisał wzruszający pamiętnik pod tytułem "Polskim szlakiem" opisując ciężką dolę swojej rodziny wywiezionej na Syberię oraz cytujący dziesiątki nazwisk spotykanych tam Polaków. Dopiero w 1991 r. autor niniejszego wspomnienia,

działając z udzielonego w styczniu br. przez Antoniego Jagielskiego upoważnienia, doprowadził do wydrukowania w Polsce i w USA fragmentów Jego Pamiętnika.

W aktach prywatnych Seniora inżyniera-leśnika Antoniego Jagielskiego znajduje się m.in. zaświadczenie wydane w nadleśnictwie Skierniewice w 1924 r., stwierdzające, że rozpoczął On pracę w leśnictwie już w 1919 r., przy czym – co ciekawe – ostemplowano je znaczkami skarbowymi za kwotę dwa miliony 700 tysięcy marek polskich.

Wacław Ostrowski